

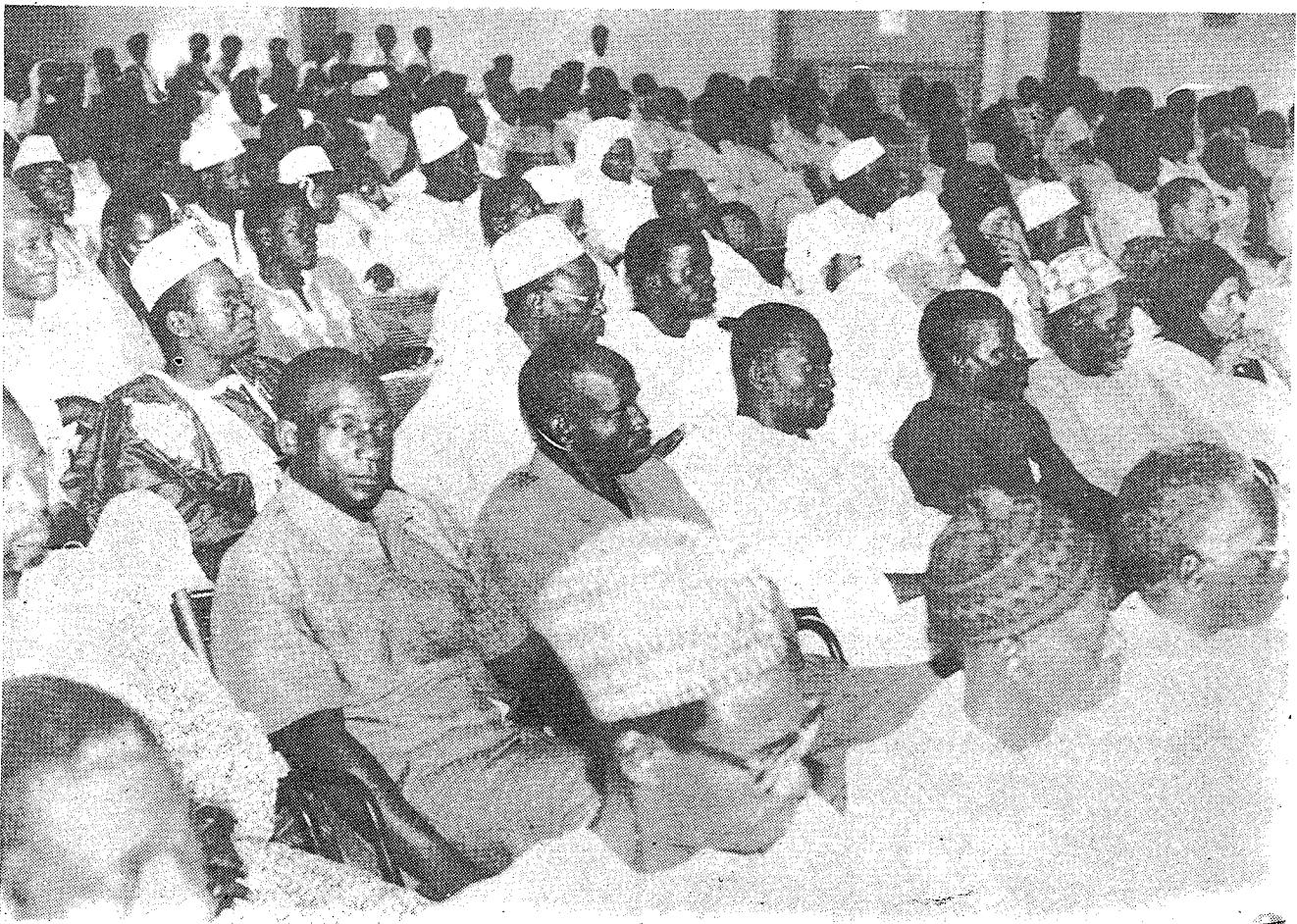
jèkabaara



"ni jèkafo ye daamu ye,
jèkabaara nyogon daamu tè."



nimòrò 5 - san 1986n mè kalo - a sòngò : dòrömè 20

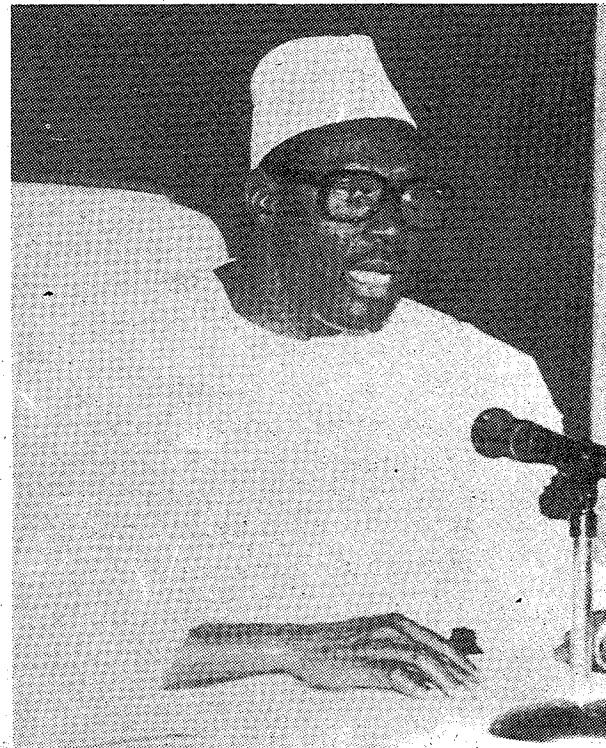


UDPM faso kònsèyi tonsigi naaninan kèra yèrèlabèn hukumu kònò

Min bè sòrò nimòrò in kònò, o filè nin ye :

- | | |
|-------------|-----------------------------------|
| nyè 2 | Faso tonsigi naaninan kèra |
| nyè 3 ani 4 | Tiga sènè baarada kunnafoni |
| nyè 5 ani 6 | Kòori sènè baarada kunnafoni |
| nyè 7 | Cikè dònniya : misidaba èrègileli |
| nyè 8 | Duguw kumakan : Birigan musow |
| | Tulon tè sèbè sa |

Faso kònsèyi tònsigi naaninan kèra yèrèlabèn hukumu kònò



Zenerali Musa Tarawele ye faso gèlèya bée pereperelatigè faso kònsèyi mògòw ye.

Jèkabaara nimòrò filanan kònò, a nyè 2 la, an bennna a kan ko tòn tè nya tònsigi kò. Tònsigi de b'a to tòndenw k'u hakilinataw falen falen tòn kuntiennaw kan, tòn ka baara kèlenw n'a ka baara kétaw n'u kè cogo nyumanw kan.

O hakilina kelen in de kònò, Mali forobatònba, n'o ye UDPM ye, o bëe laadala tònsigi dò kè san o san sinyé kelen. O tònsigiba in bë kè foroba tònba nyémögò jamakulu dò de fè, n'an bë se k'o wele ko "faso kònsèyi". O faso kònsèyi ye mògò 258 de ye, ka bò foroba tònba bolofara 52 la.

Faso kònsèyi ka tònsigi naaninan de kèra k'a ta san 1986 marisi kalo tile 29 fo a tile 31 na. A nyémögoya tun bë zenerali Musa Tarawele de bolo, n'o ye foroba tònba nyémögò ye, ani Mali jamana kuntigi ye.

Tònsigi naaninan in kèra hakili jakabò lakika ye faso taabolo yèrè yèrè de kan.

A dayèlè don, marisi kalo tile 29, zenerali Musa Tarawele ye faso gèlèyaw bée pereperelatigè faso kònsèyi mògòw ye a ka dantigèli sèbèn kònò. A ma gèlèya si to yen, a kèra foroba tònba in gèlèya ye wo, a kèra fanga bolili gèlèya ye wo, a kèra sòrò baara cogo gèlèya ye wo, a kèra gèlèya o gèlèya ye, foroba tònba nyémögò da magara a bée la, k'a bée faransasiya faso kònsèyi mògòw nyè na.

A ma dan gèlèya ninnu nyèfòli dòròn ma. Fèerè o fèerè ka kan ka tigè, dabali o dabali ka kan ka siri, labèn o labèn ka kan ka kë ka gèlèya ninnu kèle, walima k'u kunbèn tòn kunda, fanga kunda, sòrò kunda, a y'olu fana bée nyèfò a ka dantigèli sèbèn kònò faso kònsèyi mògòw ye.

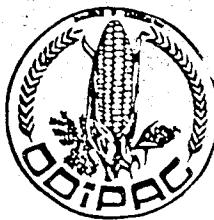
Dantigèli kuncètò, a ye Malidenw fo, k'u walenyumandòn u ka cèsiri n'u ka baara nyuman an'u ka kanubagantiya la ka nyèsin foroba tònba ma, n'o ye UDPM ye.

Tile fila ni tila kònòna la, faso kònsèyi mògòw ye sigikataasi ni hakili jakabò kè dantigèli sèbèn in kònò kumaw bée kan. U tilalen, u ye dantigèli sèbèn wèrè dilan faso kònsèyi tògò la, faso taabolo kan.

Faso kònsèyi tònsigi naaninan in kuncè don, san 1986 marisi kalo tile 31, zenerali Musa Tarawele ye kònsèyi mògòw fo, ani k'u tanu u ka baara nyuman n'u ka hakili nyuman, an'u ka kanubagantiya la ka nyèsin faso ni foroba tònba ma. A ka kuncèli dantigèli kònò, zenerali Musa Tarawele y'a jira ko faso kònsèyi tònsigi naaninan in kèra tariki tònsigi ye, a kèra tònden nyumanya tònsigi ye, a kèra nyémögoya tònsigi ye.

(Faso kònsèyi in dantigèli sèbèn kònò kuma kolomaw bë fô Jèkabaara nimòrò nataw kònò.)

Yaya Jara



tiga sènè baarada kundafoni

foro kènèw kafoli

An ka taamaw sen fè ODIPAC mara kònò, an ye baara kè cogo dò ye cikè dugu danma dòw la, min nafa ka bon kosèbè sènè yiriwali la ani wula kònòna lakanani la anw nyè na.

O duguw ye Dannabugu, Sebekele, kòbabolofè ani Kobiri Kitè mara la; Tintinba, Tantuji ani Jatawali Kayi mara la. O duguw sènèkèlaw bënnna a kan k'u ka forow bëe bin dugu fan kelen fè, k'u bëe bila kènè kelen kan. An bë se k'o baara kè cogo wele ko "foro kènèw kafoli".

Nafa jumèn ni jumèn dun bë foro kènèw kafoli la ?

- A fòlò : dugu sènèkèla bëe bë gèrè nyögòn na, u bë bò nyögòn kala ma, u bë bën, u bë nyögòn dëmè ani ka nyögòn dafa sènè sira bëe fè.

- A filanan : dugu bagan bò sira, n'an b'o wele ko "buruteli", o konyè bë nögoya. Kèlè bë dögoya forotigiw ni bagantigiw cè.

- A sabanan : sènèkèlaw bë basigi foro kènè kelen kan, u ka yèlèma-yèlèmali bë ban, kungo jiri tigè bë dögoya. U bë kisi saheli kungo masibò ma

- A naäninan : foro kènèw

kafoli b'a to sènèkèlaw k'u nyè-sin nögò don ma ni barika ye. A kèra bagan nögò ye, a kèra tubabunögò ye. A b'a to fana u ka sènè ni bagan mara siri nyögòn na, k'a dòn ko sènè tè se ka kè ka nafa sòrò bagan mara kò.

- A duurunan : foro kènèw kafoli b'a to sènèkèkuntigw ni cikèlakòlidenw ka sènèkèlaw masòrò teliya la. A b'u ka sènèkè minènw ni sènèkè fènw donini nögoya. A b'a to fana sènèkèlaw ka fèerèw tigè, ka dabaliw siri, minnu bë se ka ji ni finyè ka dugukolo nòn bali : o kanma, u na jiri kuraw turu foro kènèw ni nyögòn cè ka finyècibaw kumbèn; u na ji boli siraw bò ka dugukolo nòn kumbèn.

Anw sènèkèkuntigw hakili la, foro kènèw kafoli ye baara kè cogo nyuman ye, min ka kan ka sinsi an ka cikè duguw la.

nafaba bë nyò gosi mansin na

San 1985 la, dugu yiriwa tòn hukumu kònò, Sirakòròbugu dugu mògòw ye nyò gosi mansin kelen ta julu la ODIPAC fè. U jèra ka dòròmè 40 000 sara nyèbila ye. U ye kalanden jolen

mògò naani kalan mansin in labaara cogo la.

San 1985 desanburu kalo selen, u binna ka nyò gosi cikè-law ye : kilo kémè o kémè, dugu yèrè ka suman gosili sara ye kilo 10 ye. Dugu wèrè ta gosili sara ye kilo 12 ye.

Tile 54 kònò, dugu yiriwa tòn ka nyò gosi mansin ye baara min kè, o filè :

- Kaba gosilen kèra kilo 40 655 ye. O gosili sara kèra kilo 4 169 ye.

- Nyò gosilen kèra kilo 60 070 ye. O sara bënnna kilo 6 605 ma.

- Gosili sara mumè kèra kilo 10 774 ye.

- San mansin julu sarala, ga-zuwali ni tulu musakaw ladonna, ka nyò sòròlen tò to kilo 5 000 ye.

O bilala ka Sirakòròbugu gèlèya kumbèn samiyè kònò : balo ko mana sènèkèla min sòrò, dò na julu don o la sani tilema ka se. O kèra dugu jiginè ye.

Sirakòròbugukaw ka nin wale in kèra nafaba ye. O tuma na, n balimaw, an t'an jija ka Sirakòròbugukaw ladege, walasa an fana ka dugu ka bò nögò la ?

**Amadu Jaje Ture
Kòlòkanti**

kòori sènè baarada kundafoni

dò farala nögòw ni bagajiw sòngò kan nyinan

A wajibiyelen don nyinan Mali gofèrènaman ka dò fara nögòw ni bagajiw sòngò kan.

O sariya tara k'a da kòori sòngò binni kan dinyè jamana bëe la. A bë san fila bò, jamana bëe lajèlen kòori sòròlen bë caya ka tèmè a mago nyèci kan. A bë, i

n'a fò nyò bë cogo min : nyò tigè waati, a ka ca, a sòngò bë jigin; nka samiyè waati, a bë dësè, a sòngò bë yèlèn.

Kòori sòngò binna, o bëna Mali ka sòrò dögoya. O de b'a to, gofèrènaman tèna se tuguni ka dò

ta nögòw ni bagajiw sòngò la, i n'a fò fòlò.

Magonyè minènw sòngò yè-lènnen kò, cikèla ka kan ka jateminè kè minèn nyini tuma na, k'i miiri a ka sènèkè cogow la, walasa nafa ka sòrò magonyè minèn ninnu na.



Magonyè minèn wòndò kuraw filè nin ye :

nògòfin	kilo 1 = dòròmè 28	kilo 50 bòrè = dòròmè 1400
nògòjè	kilo 1 = dòròmè 27	kilo 50 bòrè = dòròmè 1350
bagaji	litiri 1 = dòròmè 200	litiri 4 gongon = dòròmè 800
		litiri 5 gongon = dòròmè 1000
bin nagasi fura	kòori ta : litiri 1 = dòròmè 618	
	kaba ta : litiri 1 = dòròmè 459	
	malo ta : litiri 1 = dòròmè 661	

minèn nyinini

O la se, minèn nyini sèbèn labènni ka kan ni jateminè caman ye :

- A fòlò ye kènè sènètaw tilali ye sènèfènw ni nyogòn cè : kènè sènètaw bè tila sènèfènw ni nyogòn cè k'i hakili to a la ko balo de fòlò ka kan ka labòli kè.

Mali woroduguyèn fan fè, n'i ye i ka kènè sènètaw tila 3 ye, i bè tila fila kè sènèfèn dunta ye, k'a tò kelen kè sènèfèn feereta ye (i n'a fò kòori ni tiga).

N'i b'i ka cikèda mögò hakè dòn, i bè se k'u ka balo dunta jateminè san kònò, ani o bè sòrò kènè hakè min na. I n'a fò, ni mögò kelen bè kilo 300 dun san kònò, cikèda min mögò ye mögò 10 ye, o bè kilo 300 sigiyòròma 10 dun san kònò. Ni suman tòni kelen bè sòrò taari la, o ka kènè sènèta dògoyalen ka kan ka kè taari 3 ye balo kanma.

- A filanan ye cikèla sekò damajira ye : kènè sènèta hakè ka kan ka tali kè cikèminèn ni dabatala hakè la. Nafa tè kènè sènèli la, i fanga tè se ka min ladon. Min ka nyi, o ye ka kènè bérè bén k'a ladon ni nògò ni baara cogo nyuman ye. Taari kelen ladon ko nyuman sòrò ka bon ni taari fila ladon ko jugu sòrò ye.

Misali :

Misidaba kelen ni misi fila mana kè cikèda min na, ni dabatala naani bè yen, kènè sènèta bè se ka kè taari woorò ye san kònò. Bawo, misidaba b'a to cikèla kelen kelen bè se ka taari kelen ni tila ladon k'a nyè, dabatala

naani se ye min ye, o ye : dabatala 4 x taari 1,5 = taari 6.

N'a jateminèna o cogo la, kènè sènèta bè bérè bén ni dabatala ni cikèminèn hakè ye.

- A sabanan ye juru tali ye : Walasa cikèla ka se k'a yèrè bò, f'a ka bérèma juru ta, nafa bè sòrò min na.

O jateminè cogo filè kòori taari kelen na. O juru bè bén min ma nyinan, o ye : nògòfin bòrè 3 x 1400 = 4200, nògòjè bòrè 1 x 1350 = 1350, bagaji litiri 12 x 200 = 2400, a mumè ye dòròmè 7950 ye, k'a sòrò o nògò n'o bagajiw sòngò tun bè bén dòròmè 6540 ma salon, i n'a fò dòròmè 1410 farala a sòngò kan nyinan.

O dòròmè 1410 bè bén kòori kilo 83 ma. A kòlòsira salon ko ni cikèla min ma kòori kilo 1150 sòrò taari kelen na, o tigi ma nafa sòrò a ka kòori la. N'i t'a fè ka bin nyinan, kilo hakè min ka kan ka sòrò taari kelen na, o ye kilo 1150 + kilo 83 = kilo 1233 nyogòn ye.

O jateminè cogo filè kaba taari kelen na. Kaba taari juru bè bén min ma nyinan, o ye : nògòfin bòrè 2 x 1400 = 2800, nògòjè bòrè 3 x 1350 = 4050, a mumè ye dòròmè 6850 ye, k'a sòrò salon ta tun bè bén dòròmè 5450 ma. i n'a fò dòròmè 1400 farala a kan nyinan.

O dòròmè 1400 bè bén kaba kilo 130 ma. A kòlòsira salon ko ni cikèla min ma kaba kilo 1480 sòrò taari kelen na, o tigi ma nafa sòrò a ka kaba la. N'i t'a fè

ka bin nyinan i ka kaba sènè na, kilo hakè min ka kan ka sòrò taari kelen na, o ye kilo 1480 + kilo 130 = kaba kilo 1610.

Cikèla yèrè jogo ka kan ka jateminè juru don tuma : a ñani-ya nyumanya, a laadiriya ani a cikè dusu.

sènèkè cegow

Magonyè minèn nyini sèbèn dilalen kò k'a nyè, baara tè sabati, fo ka cikèlakòlidèn ka laedilikaw matarafa, i n'a fò : ka farafinnògò don forow la, ka dugu jalān shyèn, ka bulukuli kè, ka danni kè a waati la, ka foro ladon konyuman, ka nògò hakè fòlen matarafa, ka furakèli kè a kè cogo la, ani ka suman ladon k'a nyè.

Nin sariya fòlenw kelenpe labatobaliya bè san sòrò nagasi.

laedilikaw

Walasa magonyè minèn ninnu ka nafa nyè, ani juru sara ka nògòya, fo dugu yiriwa tòn ka sariya danma dòw labato, i n'a fò :

- cikèla kelen kelen bée ka kan ni juru min ye, k'o jateminè;

- nògò ni bagaji tila tè kè ni foro ma sun sòrò;

- ka sènèfèn yélèma yélèma cogo dòn, walasa suman dò ka bò dò ka nògò tò nun ma, i n'a fò : san fòlò : kòori, san filanan : kaba, walima nyò, san sabanan : tiga, walima shà,

- ka farafinnògò dilan.

cikè dònniga

misiðaba eregileli

Bi ma misidabala sènè daminè Mali kònò. Nka, hali bi a bë, i n'a fò, cikèla dòw ma u ka daba yòrò bée nyèci faamuya. Dòw bë eregilelanw bò misidaba la, k'a jira k'a fò ko o bë kë sababu ye ka daba fègènya, ani ka kunkurun dafèda.

Nka, misidaba eregilelan ye minènw ye, minnu jòyòrò ka bon kosèbè. N'i y'u bò daba la, bulukuli tè se ka kë ka nyè, o bë kë dugukolo kunnala shyènni gansan de ye; gèlèya b'i sòrò k'a d'a kan, bagan bë sègèn joona, baara dun tè kë baara nyuman ye; a bë kë sababu ye fana ka daba minèn misèn caman tinyè joona, i n'a fò, a talòn, a sòku, a muru.

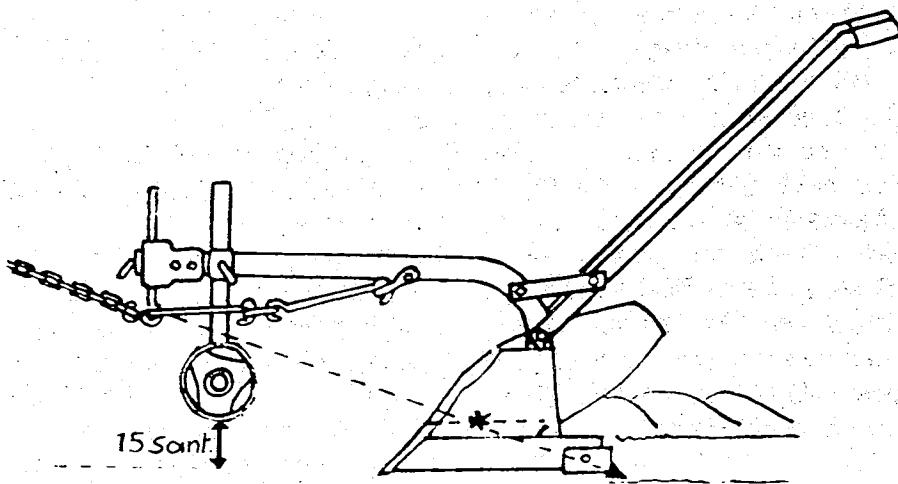
Eregilelan ninnu b'a to, eregileli cogo naani bë kë misidaba la.

laburu dunya

Eregileli fòlò ye laburu dunya èrègileli ye. O bë kë ni daba sen ye.

Ni sòku jiginna dugukolo jukòrò kosèbè, o b'a jira ko laburu dunya ka bon. I bë sen jigin dòonin k'a ni dugukolo cè kë santimètèrè 15 nyògòn ye.

Ni laburu man dun, o kòrò ye ko sòku tè don dugukolo jukòrò kosèbè. O la, i bë sen yèlèn dòonin.

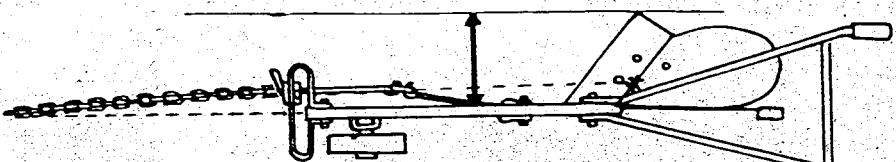


sen ni dugukolo cè ka kan ka kë santimètèrè 15 nyògòn ye

laburu bonya

Filanen ye laburu bonya eregileli ye. Eregilelan banaminen de b'o baara. N'o baara kèra ka nyè, foro kènè yòrò bée bë yèlèma.

Etiriye lataamali erégilelan banaminen kan, o de bë laburu bonya, walima ka dògòya. N'i y'a lataa laburu fan fè, o bë dò fara laburu kònò bonya kan. N'i y'a lataa gere fan fè, o bë dò bò a la.



etiriye lataamali erégilelan banaminen kan, o de bë laburu kònò bonya walima ka dògòya

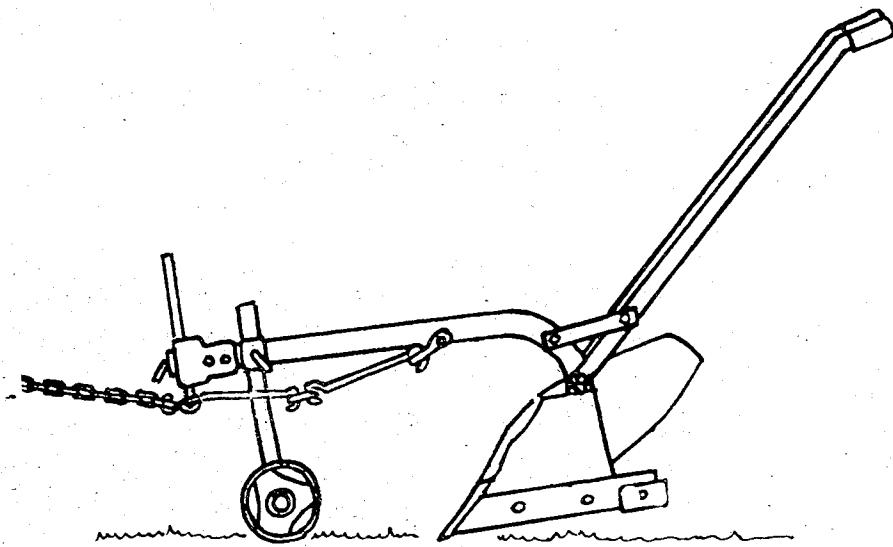
talòn sigili

Eregileli sabanan ye talòn sigili èrègileli ye. O bè kè ni èrègilelan jòlen ye.

Talòn sigilen don n'a ni sòku nun bée bée hakè kelen na dingè kònò.

Talòn sigilen tè n'a tè se dingè tigèlen dan na. O la, sòku nun bée turu. O b'a jira ko jòlòkò don yòrò kòròtalen don kojugu. Fo i k'a lajigin dòonin, walasa talòn ka jigin.

Ni talòn bée dugu tigè kojugu, f'o ka tèmè sòku ta tigèlen kan, o kòrò ye ko jòlòkò don yòrò lajiginnen don kojugu. F'i k'o layèlen dòonin walasa daba nun ka dugu sòrò.



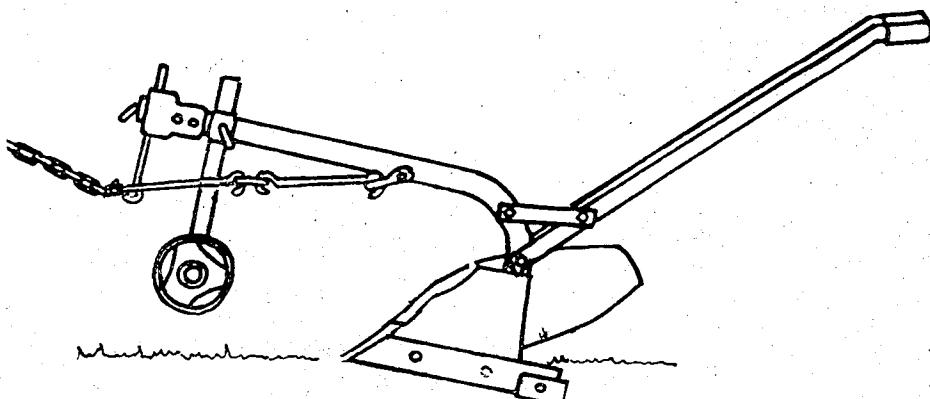
jòlòkò don yòrò kòròtalen don kojugu

daba latilenni

Eregileli b'a to daba ka sira tilennen kelen minè, o kana jèngè. O kòni bée daba ku minèna yèrè de bolo, o ka kan k'i sinsi daba ku kan.

Ni daba eregileli cogo nyèna, daba ku minèna bée lafiya.

Nka n'a ma nyè, daba ku minèna ni misiw bée bée sègèn, wa baara nò tè nyè.

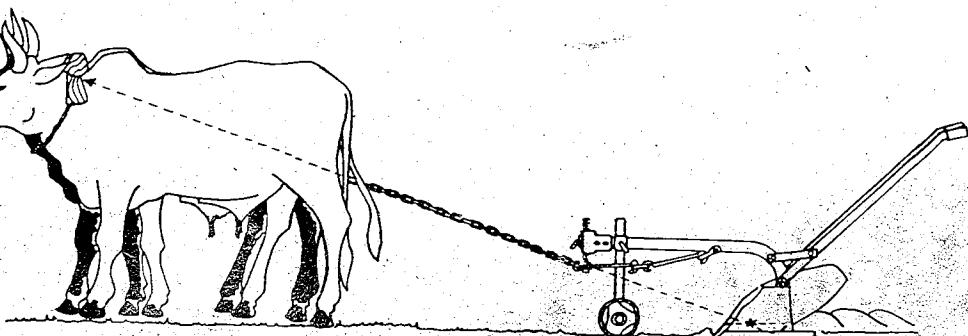


jòlòkò don yòrò lajiginnen don kojugu

laadilikan

Ni e mögò min ye nin sariyaw labato, i n'i ka misiw tè sègèn kosèbè, wa i ka misidaba bée mèen si la.

Ni kuma dò bée yen, n'i ma min faemuya konyuman, i ka taa cikèlakòliden sègèrè, a k'o yòrò jira i la misidaba yèrè de kan.



éregileli kèra konyuman : jòlòkò don yòrò zu la, a don yòrò daba la, ani talòn bée latilennen don.

duguw kumakan

Birigan musow bè yèrè labèn sira kan

Birigan dugu

Birigan ye cikèdugu ye, Nyèna dugu yiriwa tòn bolofara don. A sigilen don malosènè lè labèn-nen da fè, Sikaso mara kònò.

A dògoya ma fèn bò a danbe la. Bawo a jigi dalen bè ni 270 kan, k'a barika kè a ka dabata cè 101 ye, ani a ka dabata muso 99.

Birigan sènè bolofara kuntigi ye muso de ye, muso min bolo bè musow bolo. A tògò ye Mariyamu Male ye. Kalan bolofara nunjuru bè Zumana Kònè bolo, n'o ye Nyèna kafo kalanfa dò ye.

Birigan yen, musow ka halala cikè dugukolo b'u bolo malo sènè kanma. U y'o dugukolo sòrò u ka musokòròbaw de fè, olu fana y'a sòrò u bakòròw fè. Musow ka sènè daminèna nin cogo de la kabini lawale la. Samiyè tèmènen na, Birigan musow ye nyò taari 5 sènè, ka malo taari 84 seri, ka maloba sòrò.

musow ka tòn

Nyinan bè kè a san tannan ye, ni Birigan muso 45 y'u ka tòn sigi sen kan, ka nafa nyini jèkabaara la, walasa k'u se jira hadamadenya sinsini walew la. U y'u jeni yòrò fin sira caman na, a kèra denkundi ye wo, a kèra furu siri yèrè ye sa wo, hali janajaw, nin si tè kè k'u to kò.

Birigan musow ka nin jè in daminèna cogo di ?

Kalo o kalo, muso ninnu tun b'u bolo fara nyögòn kan, ka dòròmè duuru duuru bò, u kelen o kelen, k'o warì mara k'a kè u jigi ye. U y'u to a la k'a ye ko o, nafa ka dògò u kunko kòrò. U jèra ka malo taari kelen bin u ka tòn tògò la, ka sòrò kè. O m'u bali fana ka jè k'u ka dème nyèsin cikèda dòw ma kòròshyènni ni kooribò waati la. O cikèda ninnu



Birigan musow filè

b'u walenyumandòn ni dòròmè kêmè duuru ye ani k'u ladumuni u ka tile baara kanma.

Nin si ma bali Birigan muso ninnu kelen kelenna ka nafa nyini u yèrè ye, walasa ka jò ni u yèrè ka musakaw ye. U ka o wari nyini sira ye malo wusu feere ani si tulu feere ye.

Birigan musow bè nin bée la, nka u hakili ma bò sènè yiriwali siratigèw la. Kabini san 1984 na, u ye nògò dilan baara daminè n'u ka so kònò nyamanw ye u ka tòn foro kanma. U ka o nògò dingè jòjan ye mètèrè 5 ye, k'a jò-surun kè mètèrè 3 ye, k'a dunya kè mètèrè kelen ni tilaye. O nògò dingè lakananen falen don bi, fo k'a se a da la. San o san u bë suman kalaw cè, ka misi nògò ce k'a sòsò, ka tila k'a sònji la, wa san o san, u b'u ka tòn foro dugukolo ladiye n'o nògò ye, wa dugukolo in fana b'u leminè ni sòròba ye.

Faransi cikèlaw ka dème

Wele bilala Birigan musow ma ka bò Faransi cikèla dòw fè, n'o ye Obusòn dugu cikèlaw ye. Wele bilala u ma fana ka bò Norimandi tubabu cikè yiriwali tòn dò fè. Nin jèkulu fila y'a naniya ka Birigan musow dème sòrò siratigè la, k'a da u ka naniyasiri kan sanji nata baaraw kanma : cikè misi 2, misidaba 1, dannikèlan 1, wotoro 1, fali 1, ani minèn misèn wèrèw labilala u ye Faransi tònba ninnu fè.

O la, Birigan musow b'u sama sòrò nò fè. Sòrò tè taa jateminè kò. N'i ko "jateminè", a tè fò "kalan" kò, n'o ye balikukanlan ye. Birigan musow ye baliku-kalan kè u ka taema bere ye.

Nin ye kunnefoni ye, k'a nyèsin Mali muso bée ma, u k'a dòn ko "fiventò dònkilidala b'a nyèsin a deminebagaw de ma"

**Laji Omaru Tal
Sikaso**

tulon tè sebe sa

sanu in ye jòn ta ge ?

Nin kèra terima fila ye. Kabini u denmisèn fitinin, u bë nyògòn fè. Dugu mögò bée bènna u ka teriya kan.

Kelen nana muso furu, ka den kelen sòrò, k'a tògò da a terikè la.

Don dò la, u wulila k'u bë taa den jira muso somogòw la. Sira tun ka jan. U nana se jiriba fila kòrò ka bèn fitiri falen ma. U bènna a kan ka si jiriba ninnu kòrò. Terikè kelen n'a muso y'u da jiri kelen kòrò, dò in kelen y'i da filanan kòrò.

Dugu tilalen, kònò fila nana u sigi terikè cè ganan ka jiri kan. O tun ma sunogò. Kònò kelen nana i kan to :

- "he ! koba bë ninnu nyè ! U mana se u buranna na, fòlò min bë taa i ko, sa b'o cin k'o faga.

Min b'o bali, fo ni tò kelen dò y'i dogo ka sa natò kun tigè. N'o dun fena kèra, o nyè bë fiyen."

Terikè in ye kònò ninnu ka kuma bée lamèn, nka a ma fèn fò terikè musotigi ye.

U selen u buranna na, foli bannen kò, ji sigira u ye. Musotigi ko a terikè ka taa i ko. O ma sòn. Musotigi wulila ka taa. A selen nyègèn na, terikè cè ganan y'a ka muru ta, k'i sigi a da la. Sònnin dòròn, sa kun bòra, k'i sin terikè sigilen ma. O yòrò bée la, a y'a kun tigè. O kè ani a nyè ka fiyen, si ma kòròya si ye.

Musotigi bòra koli ji le, k'a sòrò sa fagalen bë a terikè kòrò. A y'a nyininka, o k'a ma k'ale fiyenna. A y'a dèndè ka taa so kònò. A ye kònò fila ninnu ka kuma nyèfò a ye. Nka a y'a gèlèya a ma, a kana a fò mögò si ye.

O dugujè wula fè, u ye sira nyini u buranw fè. U selen jiriba fila ninnu kòrò ka bèn fitiri falen ma tugun, u sira yen. Musotigi in ma se ka sunogò kònònafile fè.

A tora miiri kojugu la, kònò fila ninnu nana u sigi a ka jiri kan. Kònò kelen ko a tò kelen ma : - "Ne m'a fò ? Terikè kelen fiyenna koyi !"

Kònò dò in ko : - "Fura dun b'a la, o ye kòladennin ye. U mana o kan tigè, k'a joli k'è filen kura kònò, ka fiyentò in nyè ko, a bë yèlè."

O fôlen, terikè musotigi ka miiri juguyara fo k'a danma tèmè. Dugu jèlen, a y'a nyèfò a muso ye. O ko a ma : - "Ne ni dèn bée y'i ta ye."

U selen so, terikè musotigi y'a k'è, i n'a fò kònòw y'a fò cogo min. A ye den kantigèlen di muso ma, k'a terikè nyè ko joli la. O nyè yèlèla.

Den firifiritò ba bolo, sinji dò binna kan tigèda la. Kan seginna a cogo la. Joli tò kèra sanu ye. Terikè fila y'o sama nyògòn cè, u bée k'u ta don.

Aw hakili la, jòn ta ye sanu ye ninnu fila la ?

Modibo Mamadu Kònè Kolokani



nsana danma dòw

Kunatò kule kan ka di so jeni yòrò la, k'a sòrò a bolofaji tè tasuma sa.

N'i teri kèra bozo ye, a bë don ni jò jima y'i kan.

Taa cogo tè nyò la ka sègè dan. N'a m'a sòrò foro kònò, a b'a sègèrè daga kònò.

San'i ka lanpan tugu fiyentò ye, i b'a taji sòngò don sogo la k'a d'a ma.

Nkèerènden tè wolo a fa nyè na, nk'a b'a fa kan fò.

Min mana dò dun nyò mugu la, o da tè se ka diya to magayali kuma la.

Bolonkònì tè dòlò min, nk'a bë dòlòtigi so jira.